

[Hans Hansen.]

danne grundlag for den nye grundstigningsskyld, har fået lovforslaget vedtaget.

Jeg skal på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag til en hurtig og velvillig behandling og til vedtagelse her i landstinget.

Bækgaard: I rigsdagssamlingen 1930—31, da den daværende finansminister hr. Bramsnæs her i landstinget forelagde et forslag om grundstigningsskyld — altså samme emne, som vi nu har til behandling —, efter at det var vedtaget i folketinget, udtalte han følgende efter at have fremhævet, at formålet med det var samfundets inddragning af de samfundsskabte værdier:

„... jeg tror, jeg har lov til at tilføje, at det er et krav, som rent teoretisk må have tilslutning i alle kredse, der underkaster spørgsmålet en virkelig overvejelse.“

Det er muligt, at den daværende minister havde ret i denne betragtning. Når det ikke desto mindre har vist sig så vanskeligt at finde en form for denne lovgivning, som kan samle os, og som kan løse problemet nogenlunde tilfredsstillende, ligger det efter min mening deri, at problemet i sig selv er så vanskeligt at udrede, ja, nogle mener endog, det er umuligt at udskille de samfundsskabte værdier fra de værdistigninger, der betinges af de enkelte private ejeres eller brugeres indsats.

Et faktum er det jo, at der er præsteret meget arbejde og megen tænkning for at finde frem til en tilfredsstillende løsning. Der er i de sidste godt 20 år flere gange fremsat lovforslag, hvori man hver gang har foretaget ændringer, men man er endnu ikke nået til et resultat, som er nogenlunde tilfredsstillende for det store flertal i rigsdagen og befolkningen.

Efter at have behandlet spørgsmålet i flere rigsdagssamlinger nåede man til i 1933 at få vedtaget en lov, den, som nu er gældende, men om hvilken det kan siges, at det nærmest er en forsøgslovgivning, idet det bestemtes, at den skulle optages til revision efter nogle års forløb. Denne revision blev udskudt gang på gang til trods for, at det ret hurtigt viste sig, at loven ikke virkede helt efter sin hensigt, men besættelsesårene kom jo i vejen for denne revision såvel som for så meget andet.

Det, som man kan indvende mod den nugældende lov, er for det første dette, som den forrige ærede ordfører også betonedede, at grundlaget, d. v. s. vurderingerne og reglerne, hvorefter de opdelttes, langtfra var så gode

og ensartede, som det var ønskeligt, når der skulle bygges en ny beskatning op derpå. Og dernæst dette, at det i mange tilfælde ikke var de medborgere, som havde haft fordel af værdistigningen, som kom til at udrede skatten eller skylden. Dertil kom så bl. a. det store og vanskelige arbejde, loven afstedkom for administrationen, navnlig vurderingsmyndighederne og amtstjerne.

Efter krigens afslutning gik man så i gang med revisionen, først i skattekommissionen og derefter i 3—4 samlinger her i rigsdagen.

I sidst afvigte samling nåede man i folketinget til et resultat, som fik tilslutning fra et flertal, medens to af de store partier, venstre og de konservative, ikke gav tilslutning. Vi fik så henimod samlingens slutning lovforslaget oversendt til landstinget, hvor det, som naturligt var med et så indgribende forslag, henvist til udvalgsbehandling. Under denne kom der adskillige henvendelser til udvalget, ligesom der også indhentedes udtalelser fra særligt sagkyndige og fra administrationen. Disse udtalelser gik næsten alle ud på en stærk kritik af forslaget. Denne kritik sammen med, hvad der fremkom i selve udvalget, bevirkede, at der foretoges adskillige ændringer i lovforslaget, som dog ikke blev færdigbehandlet i sidste samling.

Alt dette bekræfter for mig den opfattelse, at det er meget vanskeligt at finde frem til det tilsigtede mål: at udskille de samfundsskabte værdier, så at disse delvis kan inddrages, uden at man gør uret overfor de enkelte medborgere, som har nedlagt et arbejde i frembringelsen af disse værdier.

Der blev så igen ved begyndelsen af denne samling fremsat et lovforslag i det høje folketing — forresten imod sædvane, som ellers har været denne, at lovforslag gennemføres i det ting, hvor arbejdet med dem er blevet afbrudt. Det høje folketing har derpå arbejdet med spørgsmålet indtil nu og foretaget en del ændringer, men man er ikke nået til enighed, idet det oversendte forslag heller ikke denne gang har fået tilslutning fra de to partier, som ikke stemte for forslaget i fjor. Jeg har dog det indtryk — hvad de foretagne ændringer og de ikke vedtagne, men stillede ændringsforslag vidner om —, at de forskellige opfattelser med hensyn til problemets løsning har nærmet sig hinanden.

Udover de ændringsforslag, som er blevet vedtaget, og som i det væsentligste har fået tilslutning fra alle sider, blev der af mine partifæller foreslået nogle ændringer, som ikke blev vedtaget, men som man ikke skulle synes var uantagelige for flertallet, når man ellers ville have et resultat, som